ΔΙΗΓΗΜΑ:
Ένας πραγματικός πατέρας

(Συνέχεια από το προηγούμενο τεύχος Αρ. 64 Σελ. 62-73)

Ανδρέας Παναγίδης

Το καράβι έρμαιο στα μανιασμένα κύματα, να τσακκιστεί και να γίνει χίλια κομμάτια. Τότε, στ' αυτιά μας, έφτασε σαν ηχώ, ο ξηρός εκείνος γδούπος, που ακούγεται, όταν ένα γεμάτο σακκί, πέφτει στον γκρεμό από μεγάλο ύψος και ευθύς αμέσως, ακούστηκε ο βαθύς αναστεναγμός, που βγήκε από το στόμα ανθρώπου, τη στιγμή που αφήνει την τελευταία πνοή της ζωής του. Τεντώσαμε τ' αυτιά μας και περιμέναμε τι θα συνέβαινε, τα επόμενα δευτερόλεπτα. Τίποτε. Άκρα ησυχία. Σαν να μην έγινε κανένα επεισόδιο, εκεί μέσα στο σκοτάδι, λίγα μέτρα πιο εκεί. Ο λοχαγός, με τέχνη και χωρίς τον παραμικρό θόρυβο, τράβηξε την ξιφολόγχη του όπλου του στρατιώτη, που ήταν αμέσως, πίσω από εμάς. Με άγγιξε στον ώμο και μου ψιθύρισε ότι έπρεπε να προχωρήσουμε. Εγώ κατάλαβα. Δάγκωσα την ξιφολόγχη του όπλου μου και σύρθηκα πρώτος στο μονοπάτι, ακολουθούμενος από το λοχαγό. Σε λίγο, φτάσαμε στο σημείο, εκεί όπου το μονοπάτι στένευε. Στο σημείο αυτό, σύμφωνα με τον Αντρέα, έπρεπε να υπάρχουν οι δυό φρουροί. Κάπου εκεί, έπρεπε να ήσαν ο Αντρέας κι' ο Κώστας. Μείναμε ακίνητοι, για μερικά δευτερόλεπτα. Στήσαμε αυτί και περιμέναμε. Κάτι έπρεπε ν' ακούσουμε. Τίποτε όμως! Ούτε αναπνοή. Ο λοχαγός, με άγγιξε στη ράχη, έπρεπε να προχωρήσουμε. Μπαίναμε, στο πιο επικίνδυνο σημείο του μονοπατιού. Από τη μια ο απότομος βράχος και από την άλλη ο ατέλειωτος γκρεμός. Το είπα στον λοχαγό και άπλωσα τα χέρια μου μπροστά, για αναγνώριση του εδάφους. Ψαχουλεύοντας, συρθήκαμε μπροστά, περίπου ένα μέτρο, όταν τα χέρια μου άγγιζαν κάτι το μαλακό. Το ψαχούλεψα, από την μια άκρη στην άλλη. Ήταν ένα ανθρώπινο σώμα. Ένα άψυχο ανθρώπινο κορμί. Ακριβώς πλάϊ του, εντόπισα ένα δεύτερο και ένα τρίτο. Πέρα από τα τρία πτώματα, τίποτε άλλο δεν υπήρχε. Το μονοπάτι ήταν ελεύθερο. Πήρα στα χέρια μου το κεφάλι του πρώτου νεκρού. Με τα κορμιά μας, εγώ κι' ο λοχαγός, κάναμε φράγμα και ο λοχαγός αναβόσβησε τον αναπτήρα του. Ήταν ένα νεαρό παλληκάρι με μούσι. Τελείως άγνωστό μας. Τα άλλα δυό πτώματα, βρισκόντουσαν το ένα πλάϊ στο άλλο, σε απόσταση αναπνοής.

Αναβόσβησε τον αναπτήρα ο λοχαγός, αφού προηγουμένως, εκάναμε το ίδιο φράγμα, έτσι που το φως του αναπτήρα, να μη φτάσει στα μάτια των Τούρκων. Το θέαμα που αντικρύσαμε ήτο μακάβριο. Το σύμπλεγμα των δυο νεκρών, παράξενο και ασυνήθιστο. Ο Αντρέας, κρατώντας την ξιφολόγχη με τα δυό του χέρια, την είχε βαθειά μπηγμένη στο στήθος του πανύψηλου Τούρκου στρατιώτη, ενώ παράλληλα ο Τούρκος, είχε μπηγμένο στο στήθος του Αντρέα, ένα μεγάλο στρατιωτικό μαχαίρι.

«Παιδί μου ... Αντρέα....», ακούστηκε διαπεραστική η κραυγή, του μπάρμπα Νικολιό.

Το επόμενο δευτερόλεπτο, το γεροδεμένο κορμί, ταλαντεύθηκε μπροστά και πίσω και ο μπάρμπα Νικολιός, έπεσε κάτω, φαρδύς, πλατύς, αναίσθητος σαν νεκρός.

Τα άσχημα νέα, κυκλοφόρησαν γρήγορα σε ολόκληρο το Καπούτι.

Το σπίτι, που φιλοξενούσε τον μπάρμπα Νικολιό και την γυναίκα του την Ελεγκού, γέμισε από κόσμο.

Τρέξανε όλοι, όσοι βρισκόντουσαν στο χωριό, άντρες, γυναίκες και παιδιά, γιά να τους συμπαρασταθούν και για να τους συλλυπηθούν.

Η Ελεγκού, η γυναίκα του μπάρμπα Νικολιό, ήταν απαρηγόρητη. Έκλαιε και βογγούσε ασταμάτητα. Ο χαμός του μονάκριβου παιδιού της, ήταν το μεγαλύτερο κτύπημα, που δέχτηκε στη ζωή της μέχρι τώρα. Κτυπούσε τα στήθη της και τραβούσε τα μαλιά της. Φώναζε και μοιρολογούσε το παλληκάρι της, τον γυιό της τον λεβέντη.

Μαζί της, θρηνούσαν και όλες οι άλλες γυναίκες.

Ο μπάρμπα Νικολιός, καθισμένος σε μια τόνενη καρέκλα κάτω από την παχειά σκιά της κληματαριάς, με το κεφάλι σκυφτό, χωμένο στες δυό του παλάμες, σκεφτότανε το παλληκάρι του, τον γυιό του τον λεβέντη.

Σκεφτότανε, τα τόσα όνειρα που έκανε για εκείνο, μαζί με την Ελεγκού τη γυναίκα του.

Γιατρό ήθελαν να τον σπουδάσουν κι' αυτός και η Ελεγκού. Θα έκτιζαν το ιατρείο του, στην άκρη του χωριού, μέσα στις λεμονιές και στις πορτοκαλιές και θα τον καμάρωναν και θα τον χαιρόντουσαν.

Θα γινότανε, ένας σπουδαίος γιατρός. Ένας μεγάλος ντόκτωρ. Στην Κύπρο δεν θα είχε άλλον σαν κι' αυτόν. Όλοι θα μιλούσαν για λόγου του.

Σαν θυμότανε τα άσχημα μαντάτα, που του φέρανε ο Κόκος και ο λοχαγός, ανέβαινε το αίμα στο κεφάλι του και ψιθύριζε με πικρό παράπονο, μέσα από τα δόντια του.

«Όχι... Όχι... Δεν είναι δυνατό. Ο γυιός μου, ο ντόκτωρ μου ζει, δεν πέθα-

νε. Ήτανε πυκνό το σκοτάδι... Δεν κατάλαβαν καλά. Πληγωμένος είναι και τον πέρασαν για νεκρό. Ο γυιός μου ο Αντρέας δεν πέθανε. Ζη .... Ζη...»

Ουρά ο κόσμος, που ήρθε για τα συλλυπητήρια. Κανένας όμως δεν τόλμησε να ταράξει τα όνειρα, του μπάρμπα Νικολιό.

«Άστε τον στην ησυχία του», έλεγε ο γέρο Ττοουλής, σ' αυτούς που πήγαιναν κοντά του και άπλωθαν το χέρι τους να τον συλλυπηθούν.

Οι Λαπηθιώτες, μαζεμένοι μπουλούκια, μπουλούκια, μέσα στο σπίτι και έξω στην αυλή, έφεραν στο μυαλό τους τον Αντρέα και ο καθένας ξεχωριστά, κάτι είχε να πει γι' αυτό.

«Σπουδαίος νέος ο Αντρέας. Λεβέντης και λαμπρό παλληκάρι».

«Ο καλύτερος μαθητής στο δημοτικό, ο καλύτερος και στο γυμνάσιο».

«Ο μπάρμπα Νικολιός, ονειρευότανε να τον στείλει στην Αγγλία, να σπουδάσει, να γίνει γιατρός».

«Να γίνει ένας ντόκτωρ, όπως συνήθιζε να λέει πάντα, όταν μιλούσε για τον γυιό του».

«Ο Αντρέας ήτανε γεννημένος για να γίνει γιατρός. Θα γινότανε σπουδαίος γιατρός».

Ο μπάρπα Νικολιός, βυθισμένος στες δικές του σκέψεις, όλο και αναπολούσε.

Αναπολούσε, εκείνα τα χρόνια τα παλιά, που ο Αντρέας, μικρός ακόμη, είχε κάμει, μοναχός του, τα πρώτα του βήματα και σαν ένα μικρό κατσικάκι, έτρεχε μέσα στο σπίτι και κάπου, κάπου έπεφτε κάτω και κτυπούσε και άρχιζε το κλάμα και μετά χωνότανε στην αγκαλιά του, για να βρει προστασία.

Αναπολούσε, τες μέρες εκείνες, που ο Αντρέας είπε τα πρώτα του λόγια, «μαμά..., παπά» και εκείνα τα άλλα, τα ακαταλαβίστικα του.

Αυτά και τόσες άλλες αναμνήσεις, από τα παιδικά χρόνια του Αντρέα, τριγύριζαν στο μυαλό του μπάρπα Νικολιό.

Θυμότανε, εκείνα τα χρόνια που μικρό παιδάκι ακόμη, τον περίμενε πίσω από την καγκελόπορτα του σπιτιού, να γυρίσει από την δουλειά, να τρέξει κοντά του, να τον αγκαλιάσει και να το φιλήσει.

Θυμότανε, εκείνα τα χρόνια,που ο Αντρέας πρωτομπήκε στο Δημοτικό σχολείο. Τα πρώτα του βήματα στα γράμματα και τες χαρές που του έδινε, όταν τα βράδυα, καθότανε στα γόνατά του και του αράδιαξε όλα εκείνα, που του μάθαινε η δασκάλα του.

Σαν κινηματογραφική ταινία, πέρασε από το μυαλό του, όλη η ζωή του Αντρέα, από την ώρα που γεννήθηκε, μέχρι την ώρα που μαζί, με όλους τους άλλους λεβέντες της Λαπήθου,

έφευγε από το χωριό, για να καταταγεί στην Εθνική Φρουρά.
Και τώρα; Πως να πιστέψει αυτά που του έλεγαν; Σαν ηχώ, αντηχούσαν εκείνα τα λόγια στα αυτιά του. «Ο Αντρέας, δεν ζη πια. Έπεσε μαχόμενος, πολεμώντας για την πατρίδα».
«Όχι... Όχι...», μουρμούρισε έξω από τα δόντια του. «Δεν είναι δυνατό... Ο Αντρέας δεν πέθανε... Ο Αντρέας....»
Μα γιατί να του πούνε ψέματα; Γιατί; Μήπως υπήρχε κάποιος λόγος; Κανένα στρατιωτικό μυστικό;
«Όχι... Όχι...» αφήκε να του ξεφύγει και πάλι έξω από τα δόντια του, σε κάποια στιγμή. «Μου είπανε την αλήθεια. Μου είπανε αυτά που είδαν. Τον είδαν με ένα μαχαίρι στο στήθος... Ήτανε όμως στ' αλήθεια νεκρός; Ή νόμισαν πως ήταν; Πως μπόρεσαν να το εξακριβώσουν, μέσα στην βιασύνη τους και μέσα στο πυκνό σκοτάδι;»
Έβγαλε από την τσέπη του το μαντήλι και σκούπισε το βρεγμένο, από τον ιδρώτα, πρόσωπό του.
Κοίταζε τριγύρω του, εκείνο όλο το πλήθος και διερωτήθηκε.
«Γιατί, βρίσκεται εκεί μαζωμένος, όλος εκείνος ο κόσμος».
Ναρκωμένος όπως ήταν και απορροφημένος στες δικές του σκέψεις, άφησε και πάλι το κεφάλι του να πέσει και το έχωσε στες δυό του παλάμες.
Χαλάρωσε τον εαυτό του και προσπαθούσε να ηρεμήσει. Να βάλει τάξη στο μυαλό του.
Αδύνατο όμως. Η φοβερή εκείνη εικόνα που ζωγραφίστηκε στο μυαλό του, με τίποτε δεν έσβηνε.
Μπροστά στα κλειστά του μάτια, έβλεπε τον Αντρέα, τον γυιό του, ξαπλωμένο νεκρό, μ' ένα μαχαίρι καρφωμένο στο στήθος.
Τα χείλη του και πάλι κινήθησαν και τα μασημένα του λόγια, βγήκαν έξω από τα δόντια του.
«Κι' αν πέθανε; Είναι σωστό το παιδί μου, να μείνει εκεί πάνω στο βουνό, άταφο, να σαπίσει και να βρωμήσει; Να μείνει εκεί, να τον φάνε τα όρνεα και τα ερπετά;»
Έκανε μια σκέψη. Μια πολύ τολμηρή ιδέα μπήκε στο μυαλό του.
Να πάει μέχρι εκεί επάνω.
Αμέσως όμως, μπήκαν στη μέση τα εμπόδια.
Πως θα περνούσε τες τούρκικες γραμμές; Οι δικοί μας στρατιώτες, θα τον άφηναν να περάσει;
«Και όμως, πρέπει να πάω ως εκεί πάνω. Το παιδί μου με περιμένει», φώναξε δυνατά και πετάχτηκε σαν ελατήριο, ένα μέτρο πάνω από την καρέκλα, που καθότανε.
Οι άντρες που ήσαν εκεί γύρω, τρέξανε κοντά του. Δυό, τρεις, τον αρπάξανε και τον συγκρατήσανε γιά να μην πέσει κάτω και τον βοήθησαν να ξανακαθήσει στη θέση του.

Η ίδια απορία, ζωγραφίστηκε στα πρόσωπα όλων.
Όλοι θέλανε κάτι να πούνε, κάτι να τον ρωτήσουνε. Κανένας όμως δεν τόλμησε να ανοίξει το στόμα του και να πει κάτι.
Στάθησαν όλοι γύρω του, αμίλητοι σαν χαζοί. Εκείνος τους κοιτούσε ένα, ένα με ύφος που νόμιζες, ότι κανένα δεν ήξερε και ότι τους έβλεπε για πρώτη φορά.
Η δυνατή φωνή του γέρο Ττοουλή, κτύπησε σαν καμπάνα στα αυτιά τους και τους ξύπνησε όλους από το βαθύ λήθαργο.
«Ανοίξτε μωρέ. Κάντε πέρα, να πάρει αγέρα ο άνθρωπος. Δεν τον βλέπετε πως πνίγεται. Δεν βλέπετε τον ιδρώτα πως κυλά από πάνω του. Μούσκεμα έγινε».
Ο γέρο Ττοουλής, μπήκε ανάμεσα τους και έσπρωξε προς τα πίσω, τους αναποφάσιστους, που δεν λέγανε να το κουνήσουν από εκεί. Τέλος, στράφηκε στον μπάρπα Νικολιό και του είπε:
«Μπάρμπα Νικολιό, νομίζω πως είναι καιρός, να πάεις για ξεκούραση. Λίγος ύπνος, θα σου κάνει καλό».
«Ναι... Δίκιο έχεις γέρο μου. Νομίζω, χρειάζομαι λίγη ανάπαυση».
«Ακούσατε μωρέ», φώναξε και πάλι, δυνατά ο γέρο Ττοουλής. Αδειάστε όλοι το σπίτι. Σκορπιστήτε μακρυά απ' εδώ. Δεν βλέπετε; Πρέπει να ξεκουραστούνε. Φτάνει πια, τα λέτε μετά, κάπου αλλού.»
Ο γέρο Ττοουλής, έσκυψε και πήρε από τα χέρια τον μπάρμπα Νικολιό και βοηθούμενος από τον Κώστα, τον σπιτονοικοκύρη, τον πήραν στην κρεβατοκάμαρη του και τον έβαλαν να ξαπλώσει.
Πλάϊ του, σε ένα άλλο κρεβάτι, κοιμότανε του καλού καιρού, η γυναίκα του, η Ελεγκού, που απόκαμε και στέγνωσε από το πολύ κλάμα.
Φύγανε όλοι. Το σπίτι άδειασε. Δυό, τρεις γυναίκες που μείνανε, χώθηκαν στες βαθειές πολυθρόνες του καθηστικού και σιγοκουβέντιαζαν, για δικά τους θέματα.
Ο γέρο Ττοουλής, περνώντας από πλάϊ τους είπε χωρίς περιστροφές.
«Άντε κι' εσείς. Όλοι πρέπει να φύγωμεν. Έχουν όλοι ανάγκη από ξεκούραση. Αν χρειαστείτε θα σας φωνάξουμεν».
Έφυγαν όλοι. Οι σπιτονοικοκυραίοι, αποσύρτηκαν κι' αυτοί στα δωμάτια τους να ησυχάσουν. Η μέρα που πέρασε ήταν καυτή και πολύ κουραστική.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Λ

Ο ήλιος, κατηφόριζε προς την δύση του. Η ήσυχη γαλάζια θάλασσα, άνοιγε την πλατειά αγκαλιά της και τον δεχότανε με αγάπη και στοργή.
Ο Κώστας, με μάτια βουρκωμένα και με θλιμμένη την ψυχή, γιά το μεγάλο

κακό που βρήκε τον μπάρπα Νικολιό και την γυναίκα του, καθισμένος στη βεράντα του σπιτιού του, παρακολουθούσε αδιάφορα, αυτές τις τελευταίες, όμορφες στιγμές της ημέρας.

Κοιτάζοντας το μεγάλο κόκκινο δίσκο, να χάνεται στα γαλάζια κύματα, τα μάτια του έγιναν βαρειά, τα βλέφαρα του σφάλωσαν και ο ύπνος ήρθε γλυκός, να τον πάρει στη χώρα των ονείρων.

Όταν άνοιξε τα μάτια του, το σκοτάδι άρχισε να σκορπά το μαύρο του πέπλο και να σκεπάζει όλη τη γη.

Κάτι θυμήθηκε εκείνη τη στιγμή. Πετάχτηκε σαν ελατήριο, από την αναπαυτική καρέκλα που καθότανε, σαν να τον τσίμπησαν σφήκες στα πόδια.

Μπήκε στο σπίτι και πήγε προς την κρεβατοκάμαρά του.

Στάθηκε για λίγο στην πόρτα, πριν μπει μέσα.

«Μαρία... Μαρία...» φώναζε με χαμηλή φωνή, της γυναίκας του.

Η αγουροξυπνημένη φωνή της νεαρής γυναίκας, έφτασε στα αυτιά του, σαν να ερχότανε από μίλια μακρυά.

«Ναι... Ποιός είναι...;»

«Εγώ είμαι γλυκειά μου. Κοιμάσαι ακόμη;»

«Μόλις ξύπνησα Κώστα μου. Κοίταζα να δω αν βρίσκεσαι πλάϊ μου κι' άκουσα τη φωνή σου. Τι ώρα είναι;»

«Αν δεν κάνω λάθος, πρέπει να είναι εννιά. Περίπου εννιά.»

«Γιατί είναι τόσο σκοτεινά;»

«Τα παράθυρα είναι όλα κλειστά καλή μου.»

Ο Κώστας, προχώρησε και κατέβασε τον διακόπτη, που βρισκόταν στο αριστερό μέρος της πόρτας.

Το δωμάτιο, γέμισε με φως και τότε οι δυό σύζυγοι, αντίκρυσαν ο ένας τον άλλον.

Ο Κώστας, πήγε κοντά στη Μαρία. Κάθησε στο πλάϊ της και την πήρε στην αγκαλιά του.

«Ζητώ συγγνώμη, καλή μου, που σε ξύπνησα», της είπε και της χάδεψε τα αχτένιστα μαλιά της. «Έπρεπε όμως. Οι φιλοξενούμενοι μας, πρέπει να βάλουμε κάτι στο στόμα. Είναι θεονήστικοι. Όλη μέρα δεν φάγανε τίποτε. Νομίζω, πως είναι ώρα, να τους περιποιηθούμεν».

«Έχεις δίκιο καλέ μου. Μοναχή μου έπρεπε να το σκεφτώ. Η κούραση όμως και η στενοχώρια, μου κλείσανε τα μάτια. Τι λες, να φτιάξω μια σούπα τραχανά, στο ζωμό της κότας;»

«Το καλύτερο που έχεις να κάμεις», απάντησε ο Κώστας.

'Οπως ήσαν αγκαλιασμένοι με ένα πήδημα, βρεθήκανε και οι δυό όρθιοι, στη μέση του δωματίου.

«Θα σε βοηθήσω κι' εγώ», συνέχισε να λέει ο Κώστας.

«Δεν χρειάζεται. Την κότα την έψη-

σα από το μεσημέρι. Ο ζωμός είναι κι' όλας έτοιμος. Θα ψήσω μόνο τον τραχανά. Σε είκοσι λεπτά, το τραπέζι θα είναι έτοιμο, εσύ, κοίταξε τους φιλοξενούμενούς μας».
Ο Κώστας, άφησε τη Μαρία και πήγε στη δεύτερη κρεβατοκάμαρα, εκεί που κοιμόντουσαν ο μπάρμπα Νικολιός και η γυναίκα του.
Κτύπησε ελαφριά την πόρτα και ψιθύρισε.
«Μπάρπα Νικολιό... Μπάρμπα Νικολιό... Κοιμάσαι;»
Η σιγανή φωνή του μπάρμπα Νικολιό, ακούστηκε να φτάνει στ' αφτιά του, σαν ψίθυρος μέσα από το δωμάτιο.
«Μακάρι να μπορούσε να με πάρει ο ύπνος, έστω και για λίγο Κώστα. Θα με ξεκούραζε».
«Εγώ και η Μαρία, σκεφτήκαμε ότι είναι καιρός, να βάλωμε κάτι στο στόμα μας. Ξέρεις κι' εμείς πεινάμεν. Η Μαρία ετοιμάζει το δείπνο. Σε λίγο θα είναι έτοιμο. Ξύπνα και την κυρία Ελεγκού και ετοιμαστείτε. Σας περιμένουμε.
«Ξύπνια είμαι κι' εγώ Κώστα μου. Νάστε καλά», ακούστηκε η αδύναμη φωνή, της ηλικιωμένης γυναίκας, να βγαίνει σαν ηχώ, μέσα από το δωμάτιο.
«Ετοιμαστείτε και σας περιμένουμε. Η Μαρία, μας φτιάχνει μια παχειά σούπα τραχανά, στο ζωμό της κότας. Σε λίγο θα είναι έτοιμη».
«Εντάξει Κώστα . Ερχόμαστε».
Την απάντηση, την έδωσε με ζωηρή φωνή, ο μπάρμπα Νικολιός.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Μ

Η Ελεγκού, κοιμήθηκε αμέσως, μόλις έπεσε στο κρεβάτι της.
Η κουραστική μέρα και η ταλαιπωρία που πέρασε, δεν τους άφησαν κανένα περιθώριο. Ο ύπνος ήρθε βαρύς και της φράγισε τα βλέφαρα.
Τα εφιαλτικά όνειρα της νύχτας, της τάραζαν τον ύπνο και κάπου, κάπου, το κορμί της τιναζότανε και στριφογυρνούσε σαν σγούρα μέσα στο κρέβατι.
Ο μπάρμπα Νικολιός, όχι πως δεν τον έπαιρνε ο ύπνος, αλλά οι σκέψεις που έβαλε στο μυαλό του και η δύσκολη αποστολή που σχεδίαζε, έδιωχναν πέρα για πέρα τον ύπνο.
Κάποτε όμως, το μυαλό του κουράστηκε. Χωρίς να το επιδιώξει, τα βλέφαρα τ ου έγιναν βαρειά, ώσπου στο τέλος, έκλεισαν και σφράγισαν μέσα τους τες κόρες των ματιών του. Το μυαλό του φτερούγισε και πέταξε ψηλά στα παλάτια των ονείρων.
Τα όνειρα του ήσαν ελαφριά και χωρίς εφιάλτες. Ονειρεύτηκε, πως χαμηλοπετούσε πάνω από την Κερύνεια και έψαχνε να βρει το αρχαίο εκείνο φρούριο. Επιθυμούσε να μπει, σ' εκείνο το ίδιο κελλί, που οι Άγγλοι

τον φυλάκισαν το 1957, σαν πολιτικό κρατούμενο μαζί με άλλα παλλικάρια, επειδή ήσαν ενεργά μέλη της Ε.Ο.Κ.Α.

Πετούσε κι' όλο πετούσε, πάνω από την πανέμορφη πόλη.

Τα γνωστά του, μαγευτικά Κερυνιώτικα τοπία, ξετυλίγονταν μπροστά του, σαν σε κινηματογραφική ταινία και μετά ένα, ένα, με την σειρά τους, χανόντουσαν πίσω του και ο τόπος ερήμωνε.

Εκεί, που θαρρούσε πως πετούσε πάνω από το αρχαίο κάστρο, ξαφνικά βλέπει, κάτω από τα πόδια του να απλώνεται ένας άγνωστος μαζερός τόπος, γεμάτος ρατσιά και άγρια βλάστηση.

Κάπου, ξεπηδά μιά φλόγα, η οποία όλο και φουντώνει και καίει την άγρια βλάστηση, με μεγάλη γρηγοράδα και βουλιμία.

Η φωτιά που άγγιξε το κορμί κι' ένιωσε πως καιότανε κι αυτός.

Τινάχτηκε και θέλησε να ανέβει όσο μπορούσε πιο ψηλά, για να σωθεί. Ένιωσε όμως το κορμί του να βαραίνει, σαν να κάηκαν τα φτερά του και να πέφτει στη γη, λες και η φωτιά ήταν ένας τεράστιος μαγνήτης και τον τραβούσε στα σπλάχνα της.

Βρέθηκε ξύπνιος, ξαπλωμένος στο κρεβάτι του. Έφερε το χέρι στο μέτωπο και διαπίστωσε πως έκαιε σαν φωτιά.

Έκαιε όλο το κορμί του και ήταν μουσκεμένο από ιδρώτα, λες και είχε μόλις βγει από τα ζεστά νερά της θάλασσας.

Ανασηκώθηκε και άπλωσε το χέρι του στο κομοδίνο, που βρισκόταν εκεί στο πλάϊ του. Πασπάτεψε με τα δάκτυλα του και βρήκε τον αναπτήρα και το ρολόϊ του. Ένα ρολόϊ της τσέπης, που εδώ και τριάντα χρόνια, δεν το αποχωρίστηκε ποτέ.

Αναβόσβησε τον αναπτήρα και κοίταζε την ώρα.

«Τρεις και δέκα», μουρμούρισε. «Πρέπει να ετοιμαστώ. Ώρα είναι να του δίνω. Αν δεν βρω εμπόδια στο δρόμο μου, θα φτάσω εκεί επάνω, ίσα με τες οκτώ το πρωϊ».

Σηκώθηκε από το κρεβάτι και χωρίς να ανάψει φως, βγήκε από το δωμάτιο και πήγε στην τουαλέτα.

'Εβαλε το κεφάλι του κάτω από τη βρύση και άφησε μπόλικο δροσερό νερό, να κυλήσει από το σβέρκο του, στη γυμνή του ράχη και στο στήθος.

Όταν ένιωσε τη νύστα να του φεύγει και το κορμί του να ξαλαφρώνει, σκούπησε καλά το κεφάλι, με μια νιψομαντηλιά κι' αφού έβγαλε τα βρεγμένα του εσώρουχα σκούπισε καλά το κορμί του από πάνω μέχρι κάτω, με την ίδια νιψομαντηλιά.

Ψάχνοντας και πάλι στα σκοτεινά, βρήκε στεγνά εσώρουχα και τα φόρεσε.

Ντύθηκε βιαστικά. φόρεσε το παντελόνι και το υποκάμισό του, που ήσαν κρεμασμένα πάνω σε μια τόνενη καρέκλα, στο πλάϊ του κρεβατιού και αφού πήρε τα παπούτσια στα χέρια, βγήκε από το σπίτι, προσέχοντας, να μην κάμει τον παραμικρό θόρυβο.

'Εξω, σκοτάδι και άκρα ησυχία. Το χωριό κοιμότανε. Ψυχή δεν κυκλοφορούσε στους δρόμους.

Πήρε μια, δυό βαθειές αναπνοές, δόξασε το Θεό και έκανε τρεις φορές το σταυρό του.

Φόρεσε τα παπούτσια του και πήρε στα χέρια του ένα ραβδί, που ήταν ακουμπησμένο στον τοίχο του στο γκαράζ του σπιτιού. Το είχε προσέξει από την πρώτη στιγμή που πάτησε το πόδι του εκεί.

Το δροσερό αεράκι που φυσούσε, προμηνούσε το ξέσπασμα της αυγής. Το σκοτάδι όμως δεν είχε σπάσει ακόμη. Τα άστρα, έμοιαζαν σαν πυγολαμπίδες, πίσω από την παχειά ομίχλη και οι ηλεκτρικοί λαμπτήρες των δρόμων ήσαν σβηστοί, για λόγους ασφάλειας.

Ο μπάρμπα Νικολιός, δεν ανησύχησε όμως. Ήξερε καλά την περιοχή εκεί γύρω.

Έβαλε τη δύναμη του Θεού μπροστά. ξανάκανε τον σταυρό του, τρεις φορές και βγήκε από την αυλή του σπιτιού στο δρόμο.

Προχωρώντας μέσα από τα χωράφια, σε μερικά λεπτά, έφτασε στον αυτοκινητόδρομο που οδηγά στη Μύρτου και περνά από την άκρη του χωριού.

Στάθηκε λίγα μέτρα, μακρυά από τον ασφαλτοστρωμένο δρόμο. Πήρε μια βαθειά ανάσα και κοίταζε μέσα στο σκοτάδι.

Σε μικρή απόσταση, μπόρεσε να δει μερικές σκιές δέντρων. Ο αμαξόδρομος έμοιαζε σαν ένα μεγάλο μαύρο φίδι.

Πήρε ακόμη μια βαθειά αναπνοή και ξεκίνησε. Για καλό και για κακό, προτίμησε να περπατεί, μέσα στα χωράφια, μερικά μέτρα μακρυά από το δρόμο.

Περπατούσε με μεγάλη προσοχή. Από τη μια το σκοτάδι και από την άλλη τα εμπόδια που συναντούσε μπροστά του, τον έκαναν να προχωρεί με σιγανό ρυθμό.

Οι αγκαθιές, τα ρατσιά και οι παλλούρες, του ξέσχιζαν τες σάρκες και ένιωθε το αίμα να τρέχει ζεστό από το ξεσχισμένο δέρμα του και να του μουσκεύει τα ρούχα.

Κάθε βήμα και κίνδυνος, μέσα στο άγνωστο εκείνο περιβάλλο που περπατούσε.

Σε κάποια στιγμή, εκεί που κατηφόριζε μια απότομη πλαγιά, σκουντούφλησε πάνω σε μια μεγάλη πέτρα και έπεσε κάτω. Προσπάθησε να σηκωθεί. Μπλέχτηκαν όμως τα πόδια του, στο ραβδί που κρατούσε και έχασε

την ισοροπία του. Ξανάπεσε στο έδαφος και κύλησε σαν βαρελλάκι στην κατηφόρα. Έτσι, χωρίς να το καταλάβει, σε λίγα δευτερόλεπτα, βρέθηκε φαρδύς, πλατύς, μέσα σε ένα αυλάκι, γεμάτο νερό.

Το κρύο υγρό στοιχείο τον δρόσισε και έπλυνε τες πληγές του, γλυκαίνοντας έτσι τες κάψες που είχε από τα σχισίματα και τα γδαρσίματα.

Πήρε βαθειά αναπνοή. Ακούμπησε τες παλάμες του, στο βυθό του αυλακιού και άφησε όλο το βάρος του κορμιού του, στα χέρια και στα πόδια του. Έσπρωξε το κορμί του προς τα πάνω και προσπάθησε να βγει από το νερό. Τότε, τα χέρια του, βούλιαξαν μέσα στη λάσπη του αυλακιού και βρέθηκε ολόκληρος με το κεφάλι, κάτω από το νερό.

Πάθιασε να ξελασπώσει τα χέρια του και να βγάλει το κεφάλι πάνω από το νερό. Μερικά δευτερόλεπτα ακόμη και θα έμενε για πάντα εκεί, πνιγμένος στο ξέβαθο αυλάκι.

Ο μπάρμπα Νικολιός, προχωρούσε κατά μήκος του αυτοκινητόδρομου, γιατί ήξερε πολύ καλά που θα τον έβγαζε.

Σιγά, σιγά, το σκοτάδι έσπαζε και το γλυκόφως, απλωνότανε δειλά, δειλά γύρω του.

Σε κάποια στιγμή, από ένα ύψωμα, αντίκρυσε τη Μύρτου, τυλιγμένη μέσα στην ομίχλη.

Το μεγάλο χωριό, έμοιαζε σαν μία μικρή κοιμισμένη πόλη, τυλιγμένη σε ένα αραχνοϋφαντο ύφασμα.

Σε άλλους καιρούς και κάτω από άλλες ομαλές συνθήκες, τέτοια ώρα, το μεγάλο χωριό, θα βούϊζε σαν μελίσσι από κίνηση.

Τώρα, κανένα ίχνος ζωής. Το χωριό, έδειχνε τη βουβαμάρα και την τεμπελιά του.

Η μονή του Αγίου Παντελεήμονα, κλειστή, κατάκλειστη κι' αυτή. Λες και οι καλόγεροι την είχαν εγκαταλείψει, εδώ και μισό αιώνα.

Ο μπάρμπα Νικολιός, κοίταξε και ξανακοίταξε με δέος, το εγκαταλελειμμένο χωριό και στο μυαλό του γεννήθησαν, δεκάδες τα ερωτηματικά.

«Γιατί οι κάτοικοι, εγκατέλειψαν το χωριό; Οι Τούρκοι, δεν φτάσανε μέχρι εδώ και το χωριό δεν βομβαρδίστηκε όπως η Λάπηθος. Το χωριό, από μόνο του, όπως είναι κτισμένο, έχει μία πλεονεκτική, στρατηγική θέση. Με ένα, δυό βαρειά όπλα και λίγα αυτόματα, ολόκληρη στρατιά, θα μπορούσε να καθηλωθεί κάτω στα Πάναγρα. Γιατί...; Γιατί το εγκατέλειψαν...;»

Στα αυτιά του μπάρμπα Νικολιό, έφτασε το λάλημα του αγουροξυπνημένου πετεινού, που χαρούμενος φώναζε το ξύπνημα της καινούργιας μέρας. Ακούστηκε ένας δεύτερος και

ένας τρίτος, από διαφορετικές κατευθύνσεις.

Ο μπάρμπα Νικολιός, σήκωσε ψηλά τα μάτια και κοίταξε τον Πενταδάχτυλο. Ένα πραγματικό απόρθητο φρούριο. Προδωμένο όμως, με τες καγκελλόπορτες ανοιχτές και τον εχθρό να τον ορίζει και να τον διαφεντεύει.

Ξαφνικά, ένας σκύλος, από κάπου εκεί, λίγο πιο κάτω από το σημείο που στεκότανε, άφησε το ουρλιαχτό του με τόση αγριάδα, που νόμιζες πως ήταν λύκος, ο οποίος διψούσε για ανθρώπινο αίμα.

Ένα ρίγος φόβου, διαπέρασε το κορμί του μπάρμπα Νικολιό και σήκωσε το ραβδί του ψηλά και ετοιμάστηκε να κτυπήσει τον σκύλο, σαν αυτός να βρισκότανε εκεί, κοντά του.

Ο μπάρπα Νικολιός, γνώριζε πολύ καλά τα μέρη εκείνα. Ήξερε όλα τα μονοπάτια, που ωδηγούσαν από τη Μύρτου στον Αη Λαρκό και από τον Αη Λαρκό στη Λάπηθο και την Κερύνεια.

Με πολλές προφυλάξεις, πήρε την κατηφόρα και γλύστρησε προς τα κάτω. Περπατούσε πάντα, μακρυά από το δρόμο, σκυφτός και κρυβότανε πίσω από τα δέντρα. Προχωρούσε μόνο, αφού βεβαιωνότανε, ότι κανένα μάτι δεν θα τον έβλεπε.

Τα χελιδόνια και τα ολόμαυρα πετροχελίδονα, με τη γαμψή μύτη και τα αρπαχτικά τους νύχια, πετούσαν στην περιοχή κατά εκατοντάδες, κυνηγώντας μυίγες και τα όμοιά τους, για να ταΐσουν τα μικρά τους και να χορτάσουν την πείνα τους.

Η μέρα, χάραξε για καλά, όταν ο μπάρμπα Νικολιός έφτασε τη μεγάλη καμπή, έξω από το χωριό, εκεί που αρχίζει η μεγάλη κατηφόρα, που οδηγά στα Πάναγρα.

Διασταύρωσε τον κύριο δρόμο, με προφυλάξεις και χώθηκε κάτω από μια τερατσιά, στην απέναντι μεριά.

Πήρε βαθειά αναπνοή και άφησε το βλέμμα του, να πλανηθεί ανάμεσα στα πεντακάθαρα και καλοκτισμένα σπίτια του χωριού.

Κανένα ίχνος ανθρώπινης ζωής.

Έκανε στροφή και άφησε το βλέμμα του να πέσει προς βορρά, ανάμεσα στα Πάναγρα και τις χαμηλές γραμμές του Πενταδάκτυλου.

Είδε τη θάλασσα. Την ήσυχη, γαλήνια θάλασσα και ανατρίχιασε.

«Όχι ... Όχι...», μουρμούρισε. «Αυτή, δεν είναι η θάλασσα, που ήξερα τόσα χρόνια. Όχι ... Αυτή, δεν είναι η θάλασσα που όργωνα με τα ψαροκάϊκα μου από τότε που ήμουν πιτσιρίκος. Μου φαίνεται πολύ αλλιώτικη. Πρώτη φορά την βλέπω έτσι. Όχι. Δεν είναι αυτή η θάλασσα, που άλλοτε την χαιρόμουνα και την αγαπούσα τόσο πολύ. Ναι... Τώρα τη μισώ. Τη μισώ, γιατί έγινε μονοπάτι, έγινε δρόμος, έγινε χαλί, για να περάσει ο τούρκικος στόλος και να πατήσει τα άγια χώματα της πατρίδας μου και να κουρσέψει το χωριό μου, την Κερύνεια και όλα τα γύρω χωριά.